

Kunstenaarsplatform

3 maart 2026

1. Verwelkoming en rondje van de tafel

Ann Vandenbussche, schepen voor cultuur, heet iedereen van harte welkom op dit kunstenaarsplatform. Daarna doen we een rondje van de tafel en stellen we ons kort aan elkaar voor.

Een overzicht van alle aanwezigen en verontschuldigungen vind je in bijlage.

2. Actieplan lokaal kunstenaarsbeleid

2.1 Aanleiding

Het afgelopen jaar werkte lokaal bestuur Nazareth-De Pinte aan een nieuw meerjarenplan voor de periode 2026-2031 uit. Het meerjarenplan bundelt alle acties en ambities die het lokaal bestuur wil opzetten om van Nazareth-De Pinte een warme en bruisende gemeente te maken. Het centrale woord daarbij is verbinden. Verbinden van de dorpskernen, verbinden van verenigingen, verbinden van mensen.

Een van de prioritaire doelstellingen is het ondersteunen van lokale kunstenaars en het uitbouwen van een sterk kunstenaarsplatform. In deze nota concretiseren we deze doelstelling door algemene beleidsdoelen te formuleren en deze te vertalen naar concrete acties. We vertrekken hierbij vanuit bestaande initiatieven in Nazareth en De Pinte, passen deze waar nodig aan en vullen ze aan met nieuwe voorstellen.

2.2 Algemene doelstellingen

Door in te zetten op een kwalitatief kunstenaarsbeleid wil de gemeente:

- De zichtbaarheid van lokaal talent versterken door kunstenaars en verenigingen actief te ondersteunen, door kansen te creëren om hun talenten te tonen en hun werk beter bekend te maken bij het grote publiek
- Participatie en samenwerking stimuleren tussen kunstenaars, inwoners en lokale organisaties.
- Vernieuwende formats voor tentoonstellingen en kunstprojecten ontwikkelen, met als doel een breder en diverser publiek te bereiken en culturele participatie te vergroten.
- Een duurzaam, participatief beleidskader creëren waarin kunst, cultuur en gemeenschapsleven elkaar versterken.

2.3 Actieplan

Actie 1: We bouwen het bestaande kunstenaarsplatform verder uit

Het kunstenaarsplatform dat in Nazareth bestond, wordt uitgebreid met kunstenaars uit De Pinte, zodat het een representatieve afspiegeling vormt van het kunstenveld binnen de fusiegemeente. Het platform komt twee keer per jaar samen, in het voor- en najaar, om ideeën uit te wisselen, samenwerking te stimuleren en het gemeentelijk beleid rond lokale kunstinitiatieven te adviseren. (vanaf 2026 en verder)

Vandaag bestaat dit platform vooral uit beeldende kunstenaars en wordt er vooral gefocust op een beleid rond beeldende kunsten. In 2027 brengen we ook de andere kunstvormen uit onze gemeente in kaart en brengen ook hen samen voor overleg en uitwisseling.

Actie 2: We organiseren een tweejaarlijkse tentoonstelling voor lokale amateurkunstenaars (vernieuwd concept voor het Kollektief)

Sinds 1983 organiseerde Nazareth tweejaarlijks de tentoonstelling Kollektief, met als doel lokale amateurkunstenaars op een laagdrempelige manier een podium te bieden. Aan deze tentoonstelling was een wedstrijd gekoppeld, waarbij het winnende werk werd aangekocht en de laureaten extra erkenning kregen via een vervolgtentoonstelling (Perspectieven).

Door de fusie met De Pinte is het aantal kunstenaars en disciplines sterk toegenomen, waardoor het bestaande tentoonstellingsmodel met jury en selectie niet langer haalbaar is en het risico op uitsluiting toeneemt. De fusie biedt tegelijk de kans om het concept te herdenken, met behoud van de oorspronkelijke doelstelling.

Met Kollektief 2.0 (werktitel Het Salon) roepen we lokale kunstenaars 1 werk uit hun collectie te tonen aan het publiek in ons Salon. We kiezen hierbij voor een eigentijds en open tentoonstellingsconcept dat fungeert als ontmoetingsplek voor kunstenaars, publiek en gemeenschap. Het Salon combineert tentoonstellen met directe zichtbaarheid en, waar mogelijk, verkoop van kunstwerken, waardoor de band tussen maker en publiek wordt versterkt en lokale creativiteit extra wordt gewaardeerd.

Andere disciplines zoals muziek, dans en performance kunnen het geheel aanvullen.

De eerste editie vindt plaats in september 2026. Na evaluatie en eventuele bijsturing organiseren we in 2028 en 2030 een 2de en 3de editie.

Actie 3: We creëren mogelijkheden voor kunstenaars om in eigen beheer tentoon te stellen tijdens kermissen

In Nazareth kregen lokale kunstenaars de kans tijdens de pinksterkermis in Nazareth te exposeren in cc De Zwaan. Ook in de nieuwe fusiegemeente zullen we cc De Zwaan tijdens de kermis ter beschikking stellen van lokale kunstenaars. Ze kunnen dan een expo opzetten in eigen beheer. Het lokaal bestuur ondersteunt op vlak van zaal, materiaal en promotie en een openingsreceptie.

We onderzoeken of er ook mogelijkheden zijn op tentoonstellingen op te zetten in eigen beheer tijdens de kermis in De Pinte (Cultuurzaal OCP – Kasteel Vitteux - ...), in Eke (cc De Brouwerij – cc Nova - ...) en Zevegem (Veldblomme – Kunsthuis - ...)

Actie 4: We nemen actief deel aan “Atelier in Beeld”

Atelier in Beeld is een grootschalig open atelierweekend voor beeldend kunstenaars in Vlaanderen en Brussel, georganiseerd door Kunstwerkt vzw. Tijdens dit evenement openen kunstenaars hun werkplek (atelier) gratis voor het publiek, zodat bezoekers kunnen zien waar en hoe kunst gemaakt wordt, kunstenaars kunnen ontmoeten en hun werk ontdekken.

We roepen kunstenaars uit onze gemeente op om actief deel te nemen aan deze nationaal georganiseerde actie. Wij maken extra promotie voor de open ateliers uit onze gemeente en organiseren eventueel een route langs de verschillende deelnemers.

De activiteit wordt jaarlijks georganiseerd. Wij roepen 2-jaarlijks actief op en zetten in op extra promo. (2027 – 2029 en 2031)

Actie 5: We onderzoeken of bestaande infrastructuur kan ingezet worden als expositieruimte

We onderzoeken of de bibliotheken van Nazareth en De Pinte, evenals andere publieke locaties (zoals onthaalruimtes, gemeentehuis, scholen of dienstencentra, horeca,...), geschikt zijn om regelmatig werk van lokale kunstenaars te tonen. De bedoeling is om de zichtbaarheid van lokaal talent te vergroten via laagdrempelige tentoonstellingsplekken verspreid over de gemeente.

De kunstenaars staan zelf in voor de organisatie, inrichting en communicatie van hun tentoonstelling, met logistieke of promotionele ondersteuning vanuit de gemeente waar nodig. Deze aanpak stimuleert zelforganisatie, eigenaarschap en een continue aanwezigheid van kunst in het dagelijks leven.

Actie 6: We organiseren ad-hoc thematische tentoonstellingen

We zetten in op het organiseren van thematische tentoonstellingen die aansluiten bij gemeentelijke prioriteiten en maatschappelijke thema's. Hiermee bouwen we verder op de werking uit Nazareth, waar naar aanleiding van gemeenschappelijke jaarthema's (zoals dementie, rouw en verlies) tentoonstellingen en workshops werden opgezet in samenwerking met het kunstenaarsplatform.

Binnen de nieuwe fusiegemeente zetten we deze traditie verder en versterken we ze. We organiseren ad-hoc kleinschalige expo's gekoppeld aan actuele gemeentelijke projecten en campagnes (zoals de Week van de Duurzaamheid, Erfgoeddag of de Warmste Week).

Lokale kunstenaars worden actief opgeroepen om nieuw werk te creëren dat deze thema's verbeeldt en versterkt.

Actie 7: We verbinden kunst en erfgoed

We verbinden (beeldende) kunst en lokaal erfgoed door tijdelijke tentoonstellingen en artistieke interventies te organiseren in onder meer de Bibliotheek Lampens en het Erfgoedhuis. Kunstenaars worden uitgenodigd om zich te laten inspireren door lokale collecties, verhalen en historische thema's en deze te vertalen naar nieuw werk. Of kunnen reeds bestaande werken rond een aansluitende thematiek tonen (bijv. fototentoonstelling rond verzet, vrede, gendergelijkheid,... in het erfgoedhuis).

Met deze kruisbestuiving ontsluiten we erfgoed op een hedendaagse en toegankelijke manier, trekken we nieuwe publieksgroepen aan en versterken we onze erfgoedlocaties als dynamische ontmoetingsplekken waar verleden en heden elkaar inspireren.

Actie 8: We nemen deel aan Lokale Helden (2029)

Lokale Helden is een grootschalig, Vlaams-Brussels muziekinitiatief dat lokaal muzikaal talent in de kijker zet door middel van podia en evenementen georganiseerd door en voor de lokale gemeenschap.

Het traject richt zich specifiek op lokale muzikanten en heeft als doel hun zichtbaarheid, speelplekken en ontwikkelkansen te versterken. Het project zet in op samenwerking met lokale (verenigingen zoals Popallure en De Pinte Leeft, jeugdhuizen enz.) en regionale partners en op het creëren van een herkenbaar en gedragen muziekprogramma binnen Nazareth-De Pinte.

Actie 9: We promoten en ondersteunen kunstinitiatieven van andere diensten en organisaties

Binnen de gemeente worden door verschillende diensten en partnerorganisaties kunstgerelateerde initiatieven opgezet. We denken onder andere aan de Poëzie-week van de bibliotheek, Start to Art van de Cultuurregio Leie Schelde, Dag van het Park van team IDEE enz.

We nemen een verbindende rol op door deze initiatieven actief te promoten via onze communicatiekanalen, inhoudelijk af te stemmen en samen te werken waar mogelijk.

Zo versterken we de zichtbaarheid en impact van bestaande kunstinitiatieven, vermijden we versnippering en bouwen we aan een samenhangend en complementair kunstaanbod binnen de gemeente.

Actie 10: We maken lokale kunstenaars zichtbaar via de gemeentelijke informatiekkanalen

We zetten gericht in op de zichtbaarheid van lokale kunstenaars en hun activiteiten via de gemeentelijke communicatiekanalen.

In overleg met de communicatiedienst ontwikkelen we een duurzame communicatiestrategie. We onderzoeken onder meer de opmaak van een centrale webpagina voor lokale kunstenaars, gerichte sociale mediacampagnes, een vaste rubriek in de infokrant enz. Ook tijdens de 2-jaarlijkse cultuurmarkt zetten we kunstenaars en hun werken in de kijker.

Met deze actie willen we niet alleen informeren, maar ook verbinden: inwoners maken kennis met het artistieke talent in hun omgeving, kunstenaars vinden gemakkelijker hun publiek en er ontstaat meer kruisbestuiving binnen het lokale culturele veld.

2.4. Vragen, opmerkingen of bedenkingen?

Er zijn na de presentatie geen vragen, opmerkingen of bedenkingen geformuleerd.

Er wordt gevraagd om te reflecteren op wat goed en minder goed is binnen het plan, en na te gaan welke elementen nog ontbreken.

Wat ik sterk vind aan het plan?:

- Het open karakter van het kunstenaarsplatform met aandacht voor verschillende disciplines.
- Duidelijke aandacht voor diversiteit en inclusie.
- De Acties zijn relevant en goed onderbouwd.
- De nadruk op laagdrempeligheid is een belangrijke meerwaarde.
- De samenwerking met verenigingen, scholen en Villa Dacart is zeer positief.
- Het is een zeer ambitieus plan.
- Behoudt van 2-jaarlijkse tentoonstelling voor lokale kunstenaars in cc De Zwaan zonder wedstrijd wordt positief onthaald.

Wat ik mis in het plan?

- Meer aandacht voor tentoonstellingsmogelijkheden op openbare locaties, met mogelijke koppeling aan de lokale economie.
- Een duidelijk luik rond auteursrechtbescherming (bv. een lezing of infosessie hierover organiseren).
- Overwegen of een nieuwe naam voor het Kunstenaarsplatform nodig is.
- Structureel onderzoeken wat inwoners verwachten en willen (behoeftepeiling).
- Een expliciet standpunt over het niet aanrekenen van kosten voor tentoonstellingsruimtes, aangezien huur- en gebruikskosten tentoonstellen duur maken.
- Een langetermijnvisie waarbij het salon eventueel ook per discipline kan worden georganiseerd.
- Actie 3 meer disciplinair uitwerken, bv. via werkgroepen per discipline.
- Een plan om werkgroepen per discipline op te zetten en te begeleiden in plaats van alles in 1 platform te bundelen.
- Een strategie om kunstenaars te bereiken die nog niet in beeld zijn.
- Het uitwerken van een (vaste) ontmoetingsplek waar kunstenaars elkaar kunnen ontmoeten en ideeën kunnen uitwisselen.
- Een gezamenlijk project waarbij er samen gewerkt wordt naar een bepaald einddoel. Inzetten verbinding. Bijvoorbeeld door oude verhalen van de gemeente in beeld te brengen via een boek of film.
- Via een organisatie van een Kollektief komen we tot een expo met veel beelden op een kleine locatie. Sommige kunstwerken vragen ruimte. Hoe kunnen we daaraan tegemoetkomen? Kunnen we de deelnemers niet meer spreiden?
- Focus ligt nog te veel op beeldend werk. Te weinig aandacht voor andere disciplines
- Een groot platform/ een grote vergadering brengt niet veel op. Meer inzetten op kleine groepen, informeel contact en ontmoeting.

Aanvullende ideeën en mogelijke acties

- Een samenwerking met de muziekschool en Kade.
- Nagaan of er mogelijkheden zijn voor beeldende kunst in de openbare ruimte.
- Samenwerkingen met scholen versterken en concretiseren.
- Samenwerkingen met harmonieën en muziekverenigingen.
- Kunstenaar van de maand.
- Schilderijen tentoonstellen in etalageramen (bv. leegstaande of beschikbare uitstalramen).
- Een wandel- of fietsroute ontwikkelen langs kunstwerken.

- Een publieksprijs overwegen tijdens het salon (om betrokkenheid en zichtbaarheid te vergroten).
- Een digitaal platform opzetten ter ondersteuning van communicatie, zichtbaarheid en archivering.
- “Rent an artist”: een kunstenaar inschakelen om met thuis in gesprek te gaan over een kunstwerk of artistieke praktijk.
- Billboard art: kunst op billboards of affichepanelen in het straatbeeld.
- Werken met een werkgroepje om ideeën aan te brengen en alles draaiende te houden.
- Bedrijven actief benaderen voor samenwerking, bijvoorbeeld in het kader van Open Bedrijvendag.
- Op regelmatige tijdstippen workshops organiseren zodat kunstenaars elkaar in een informele sfeer kunnen ontmoeten.

2.5. Verdere aanpak

- Eerste helft van maart: Team erfgoed en cultuur verwerken de feedback op het actieplan.
- 24 maart 2: De herwerkte versie van het actieplan wordt ter advies voorgelegd aan de cultuurraad.
- April: Actieplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het college.

3. Varia

- Kunstenaars die via een werkgroep een tentoonstelling voor 2027 willen uitwerken, worden gevraagd zich uiterlijk tegen de volgende vergadering kenbaar te maken.
- Met Artiësten in residentie kregen twee kunstenaars de kans om gedurende een jaar te werken in een van de deelgemeenten van Nazareth-De Pinte. De residenties boden ruimte voor artistiek onderzoek, experiment en uitwisseling met de lokale omgeving. Een van de kunstenaars in residentie is Sascha Bornkamp, die de voorbije maanden in Eke werkte aan een artistieke audiowandeling met bewonersverhalen. Sascha is muziek- en theatermaker en is actief in zowel België als Nederland. In Zevegem ging Hendrik Braet als fotograaf aan de slag. Met zijn fotoreeks wil Hendrik laten zien hoe nabijheid, eenvoud en verbondenheid nog steeds een plaats hebben in Vlaanderen. Het project krijgt binnenkort een zichtbare vorm in het dorp: een fotowerk op de muur van de school, een tentoonstelling in Kunsthuis Dorp 16 en een fotoprojectie tijdens het rockfestival van Zevegem. De audiowandeling wordt samen met Sascha feestelijk ingelopen op 25 april 2026 om 11.00 u. De tentoonstelling van Hendrik Braet wordt feestelijk geopend in Kunsthuis Dorp 16 op vrijdag 5 juni en loopt tot en met 21 juni. Je kan ze bezoeken op vrijdagen, zaterdagen en zondagen. Wil je erbij zijn? Schrijf je in via www.nazarethdepinte.be/tickets.
- Tentoonstelling Art@thepinte vindt plaats van 23 tot en met 25 mei in CC De Zwaan. Tijdens de Dag van het Park geven de kunstenaars demonstraties aan kinderen.
- Er wordt gevraagd of er een inventaris van de kunstwerken bestaat. Er blijken verschillende inventarissen te zijn; enkel de kunstwerken in het openbaar domein zijn online raadpleegbaar.
- Villa Dacart (Zonnestraat, Eke) is vrij toegankelijk. Iedereen is welkom om een kijkje te komen nemen of mee te werken. De inclusieve theatervoorstelling Spiegels loopt nog. Je kan komen kijken in Kruisem of Zulte
- In Oud Eecke wordt aan cafékunst gedaan: er wordt getekend op zaterdagvoormiddag en woensdagnamiddag in het café.

